

CONTRIBUȚII ALE EVREIMII TIMIȘORENE LA BOGĂȚIA MULTICULTURALĂ A ORAȘULUI - PERSONALITĂȚI DE MARCĂ

CONTRIBUTIONS OF TIMIȘOARA'S JEWISH COMMUNITY TO THE MULTICULTURAL RICHNESS OF THE CITY - FAMOUS PERSONALITIES

Ioan Holender

Bariton, Impresar, Director al Operei de Stat din Viena și al Operei Populare din Viena
Baritone, artistic impresario, Director of the Vienna State Opera and of Volksoper Wien

Ioan Holender, născut în 1935 la Timișoara, este muzician, bariton, impresar artistic și director managerial de operă. În timpul regimului comunist, ca fiu al unui fost proprietar de fabrică, Tânărul Ioan Holender a fost nevoie să lucreze timp de un an ca muncitor necalificat pentru a-și câștiga existența. În 1953 a reușit să fie admis la Institutul Politehnic Timișoara.

Ioan Holender, born in 1935 in Timișoara, is a musician, baritone, artistic impresario and opera manager. During the communist regime, as a son of a former factory owner, the young Ioan Holender had to work for a year as an unskilled laborer in order to earn a living. In 1953 he managed to be admitted to the Timișoara Polytechnic Institute.

În 1959 a emigrat împreună cu tatăl său la Viena, unde a studiat la Conservatorul de Stat între 1960 și 1962. A cântat ca bariton la teatrele de operă din Viena, Klagenfurt și Sankt Pölten (1962 – 1966). A colaborat la Burgtheater, a fost director adjunct la Volksoper Viena, precum și regizor pe scene mai mici. Din 1966 a devenit agent de impresariat artistic și manager muzical la Agenția de teatru „Starka”, pe care a preluat-o după câțiva timp, devenind „Agenția de impresariat artistic Holender”. În 1988, Ioan Holender a fost numit secretar general de directorul Operei de Stat (Wiener Staatsoper), iar după moartea acestuia, a preluat conducerea Operei de Stat și a Operei Populare din Viena (Volksoper Wien) și a condus singur cele două instituții timp de 4 ani. În funcția de director al Operei de Stat s-a aflat până la 30 August 2010, devenind cel mai longeviv director. După retragerea de la Opera din Viena, și-a continuat cariera artistică la nivel mondial, fiind consilier artistic la Metropolitan Opera din New York, la Festivalul de Primăvară din Tokio, precum și directorul artistic al Festivalului George Enescu din România.

In 1959 he emigrated with his father, settling in Vienna, where he studied at the Vienna State Conservatory between 1960 and 1962. He sang as a baritone at the Vienna Opera and also in Klagenfurt and Sankt Pölten (1962-1966). He collaborated at the Burgtheater, was deputy director of the Vienna Volksoper, as well as director on smaller stages. In 1966, he became an artistic agent and music manager at the "Starka" Theater Agency, which he eventually took over and whose prestige he increased. In 1988 he was appointed Secretary-General by the Director of the State Opera (Wiener Staatsoper). After the death of the Director, Ioan Holender took over the leadership of both the State Opera and the Vienna Volksoper and led the two institutions for 4 years. He was the Director of the State Opera until 2010, becoming the longest-serving general director in its history. After retiring from the Vienna Opera, he continued his artistic career worldwide as an artistic advisor of the Metropolitan Opera in New York and the Spring Festival Tokyo and as an artistic director of the George Enescu Festival.

În paralel cu această activitate, s-a ocupat de scris și de alte proiecte legate de operă. Cartea sa autobiografică, "De la Timișoara la Viena", prezintă parcursul său și relatează cu afecțiune despre copilăria și tinerețea petrecute în orașul de pe Bega de care se simte foarte atașat. Ioan Holender a primit numeroase premii și decorații, printre care: Membru de onoare al Academiei Române, Doctor Honoris Causa al Universităților din București, Cluj, Oradea și Timișoara, Oficier de L'Ordre des Arts et des Lettres (Franța), Ordinul Meritului (Austria), etc.

In parallel with this activity, he also wrote. In his autobiography, "From Timișoara to Vienna", Holender talks about his journey and reminiscences fondly about his childhood and youth spent in the city on the Bega, to which he still feels very attached. Ioan Holender has received numerous awards and decorations, including: Honorary Member of the Romanian Academy, Doctor Honoris Causa of the Universities of Bucharest, Cluj, Oradea and Timișoara, Officier de L'Ordre des Arts et des Lettres (France), Order of Merit (Austria), etc.